

Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»	СИЛАБУС навчальної дисципліни Теоретико-правові основи освіти
	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 015 Професійна освіта (Охорона праці) Освітньо-професійна програма: Охорона праці
	Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський) Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: 1-й Семестр: 2-й Кількість кредитів: очної – 3;
	Викладач: Садовенко Світлана Геннадіївна, викладач вищої категорії, педагогічне звання «викладач-методист». Електронна пошта: svetlana.sad71@gmail.com

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін

Протокол від «___» _____ 2020 року № ___

Голова циклової комісії _____ Соснова М.А.
(підпис)

Голова робочої групи
(гарант освітньої програми) _____ Федько С.О.
(підпис)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Мета навчальної дисципліни: закладення основ освітньо-правової підготовки майбутніх педагогів, підвищення рівня їх правової культури.

Завдання навчальної дисципліни: формування знань щодо функціонування законодавства України в системі освіти; вивчення основних положень таких нормативно-правових актів, як Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту» та інші; набуття навичок аналізу нормативно-правових актів в сфері освіти, основних принципів організації освітнього процесу.

Предметом навчальної дисципліни є структура освіти України та світу, сучасні тенденції їх розвитку.

Пререквізити: передумовою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння базових знань з філософії, дидактичних основ професійної освіти.

Постреквізити: знання, отримані при вивченні дисципліни, можуть бути використані при вивченні навчальних дисциплін «Правові засади українського суспільства», «Україна і світ: політичні і соціальні аспекти», «Сучасна освіта: методи та зміст».

Методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, лекція), наочні.

Форми та методи оцінювання: екзамен, письмовий контроль, усне опитування, тестовий контроль, комплексна контрольна робота.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Е	Програмні компетентності
Загальні компетентності	К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. К 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Спеціальні (фахові) компетентності	К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії. К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення. К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти. К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.
Програмні результати навчання	ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів. ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових

	<p>документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.</p> <p>ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.</p> <p>ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.</p>
--	--

В результаті вивчення дисципліни «Теоретико-правові основи освіти» здобувач освіти повинен **знати:**

- значення таких юридичних термінів, як «норма права», «джерело права», «нормативно-правовий акт», «система законодавства»;
- основні положення таких нормативно-правових актів, як Закон України «Про освіту», Закон України «Про вищу освіту» та інші;
- структуру освіти України та сучасні тенденції її розвитку;
- особливості реалізації права на вищу, фахову передвищу та професійно-технічну освіту;
- рівні та ступені вищої освіти, порядок атестації здобувачів вищої освіти;
- структуру закладів вищої освіти;
- основи організації освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- основні права та обов'язки студентів, форми їх соціального захисту;
- основні принципи організації освітнього процесу в системі професійно-технічної освіти та закладів фахової передвищої освіти, правовий статус педагогічних працівників;

уміти:

- аналізувати нормативно-правові акти в сфері освіти;
- захищати свої права, спираючись на нормативно-правові акти;
- орієнтуватись у функціях основних структурних підрозділів закладу вищої освіти та функціональних обов'язках його керівного складу;
- аналізувати та знаходити вихід із складних ситуацій різного характеру, в яких може опинитися студент в процесі навчання у закладі вищої освіти;
- раціонально організовувати свою аудиторну та поза аудиторну навчальну діяльність;

володіти:

- навичками класифікації нормативно-правових актів різних рівнів у освітній сфері та мати чітке розуміння характеру їх взаємодії;
- навичками визначення відповідності змісту документів положенням освітнього законодавства України;

- навичками порівняння та визначення відмінностей у законодавчо-нормативних документах сфери освіти різних років, різних навчальних закладів та різних країн;

- навичками складання елементарних нормативних документів локального характеру, що регулюють правила поведінки, відносини в колективі, договірні зобов'язання, порядок роботи студентських органів самоврядування, товариств тощо.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Лекції (ЛК): 28 годин

Семинарські заняття (СЗ): 6 годин

Самостійна робота (СР): 54 години

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
I курс, II семестр			
Модуль I. СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ			
1	Тема 1.1. ПОНЯТТЯ, ПРЕДМЕТ І МЕТОД ОСВІТНЬОГО ПРАВА	Поняття, структура та види норм права. Поняття «освітнє право» як категорія юриспруденції. Юридична характеристика освітніх відносин. Предмет і метод освітнього права.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 1.2. СТРУКТУРА ОСВІТИ В УКРАЇНІ	Реформа освітньої сфери. Структура освіти та навчальні заклади України. Система забезпечення якості освіти. Роль системи освіти в підвищенні національної конкурентоспроможності.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 1.3. ДЖЕРЕЛА ОСВІТНЬОГО ПРАВА	Конституційні основи освітньої діяльності. Джерела права та система законодавства. Основні нормативні акти в сфері освіти. Джерела сучасного освітнього права та базові положення освітнього законодавства України. Систематизація законодавства про освіту.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 1.4. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ У СФЕРІ ОСВІТИ	Основні історичні етапи інтеграції в рамках європейського освітнього простору. Болонська й Лісабонська декларації: основні положення. Значення для України впровадження положень	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

		Болонської декларації.	
5	Тема 1.5. УЧАСНИКИ ОСВІТНІХ ВІДНОСИН І ЇХ ПРАВОВИЙ СТАТУС	Правовий статус учасників освітніх відносин, його різновиди. Правове становище здобувачів освіти у закладах вищої освіти, їх права та обов'язки.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
6	Тема 1.6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	Положення про порядок періодичного оцінювання професійної компетентності науково-педагогічних працівників. Порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників. Порядок забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
Модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ОСВІТИ			
7	Тема 2.1. ПРАВОВІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В ОСВІТНІЙ СФЕРІ	Освітній продукт: структура, особливості. Освіта: суспільне чи приватне благо. Аналіз економічного середовища функціонування освітньої установи: попит та пропозиція на ринку освітніх послуг.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 2.2. ПРАВОВИЙ СТАТУС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Поняття й правова характеристика ЗВО. Управління освітньою установою. Структура ЗВО. Особливості правового статусу приватного ЗВО.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
9	Тема 2.3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗВО УКРАЇНИ	Статут закладу вищої освіти. Стратегія розвитку ЗВО. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Положення про структурний підрозділ.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
10	Тема 2.4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	Закон України Про фахову передвищу освіту. Структура закладу фахової передвищої освіти. Положення про організацію освітнього процесу коледжу.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
11	Тема 2.5.	Проект Закону України «Про	Тести, презентації,

	ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	професійну (професійно-технічну) освіту». Структура закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Положення про організацію освітнього процесу.	індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
12	Тема 2.6. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ Й ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗВО	Об'єкти права інтелектуальної власності в діяльності ЗВО. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності у ЗВО. Правове регулювання інноваційної діяльності ЗВО.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
13	Тема 2.7. ОСНОВИ ОСВІТНЬОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН	Законодавство зарубіжних країн у галузі освіти: основні моделі. Аналіз норм законів про освіту США. Вища освіта США та України: відмінні та спільні риси.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
14	Тема 2.8. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОСВІТУ КРАЇН ЄС	Порівняльна характеристика принципів освітньої політики країн ЄС і України. Аналіз системи освіти Республіки Польщі.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
			Екзамен

Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Варич О. П., Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти: навч.-наоч. посіб. / Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2018. 104 с.
2. Кравченко Н. В. Теоретико-правові основи професійної освіти: навч. посіб. напрям підготовки 6.010104 Професійна освіта (Комп'ютерні технології) / Бердянський державний педагогічний університет. Бердянськ: БДПУ, 2014. 173 с.
3. Садовенко С. Г. Теоретико-правові основи освіти: навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей денної та заочної форм навчання. Кам'янське: ВСП ДФКІП ДВНЗ УДХТУ, 2019. 98 с.
4. Ткачук С. І. Теоретико-правові основи освіти: курс лекцій. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 147 с.

Допоміжні:

5. Конституція України, ВР України, від 28.06.1996, № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 8 грудня 2004 року N2222-IV).

6. Закон України про освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
7. Закон України про професійно-технічну освіту: офіц. текст із змінами і доп. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80>
8. Закон України про вищу освіту. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
9. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10>
10. Про затвердження Положення про дистанційне навчання: наказ № 761 від 14.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0923-15#n11>

5. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального

матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти (<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

6. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100. Семестровий контроль за дисципліну проводиться у формі екзамену.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє		

		основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.		задовільно
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодівати частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.		
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	не зараховано з можливістю повторного складання	незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Максимальна кількість балів, які отримують студенти з урахуванням критеріїв оцінювання результату, наступна.

Розподіл балів, які отримують студенти

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
Семестр II			
1.	Виконання завдань на семінарських заняттях СЗ = СЗ (I-5б.) +СЗ (II-5б.)+СЗ (III-5б.)	Студент отримує завдання з висвітлення певних теоретичних питань або вирішення завдань. Опитування може бути письмовим (тестування, відповіді на питання - здається викладачеві) або усним під час семінарського заняття. Оцінюються володіння матеріалом по темам, що виносяться на семінарські заняття, аналітичні здібності, володіння методами, вміння і навички, необхідні для виконання завдань.	15
2.	Виконання завдань самостійної роботи СР =14тем./2б.= 28б.	Студент відображає виконання ним, відповідно до отриманих завдань, певних видів робіт, націлених на формування професійних умінь і навичок. Оцінюються досягнуті результати, проявлені знання, вміння і навички, а також відповідність вимогам, що пред'являються викладачем.	28
3.	Виконання комплексної контрольної роботи	Оцінюються досягнуті результати, проявлені знання, вміння і навички, а також відповідність вимогам, що пред'являються до виконання комплексної контрольної роботи.	15
4.	Участь у конференціях, підготовці публікацій, робіт на конкурси	Оцінюються наукова активність здобувача освіти, володіння матеріалом по темі роботи, аналітичні здібності, володіння методами, вміння і навички, необхідні для виконання завдань.	2
<i>Підсумковий контроль</i>			
5.	Екзамен	Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань і одного практичного завдання. Кожне теоретичне питання, розкрите повністю, з наведенням прикладів оцінюється в 10 балів. Якщо відповідь правильна, але питання розкрите в неповному обсязі, без прикладів, теоретичне питання оцінюється в 5 балів. Невірна відповідь або відсутність відповіді оцінюється в 0 балів. Правильно вирішене та оформлене практичне завдання з поясненнями та висновком оцінюється в 20 балів. Наявність невеликих погрешностей при вирішенні завдання оцінюється в 15 балів. Невірно вирішене практичне завдання або його відсутність оцінюється в 0 балів.	40
6.	Остаточна сума оцінки	Остаточна сума оцінки, яку здобувач освіти отримує по закінченню вивчення навчальної дисципліни, визначається загальною кількістю	

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
		балів за два змістових модуля (виконання завдань на семінарських заняттях, виконання завдань самостійної роботи, виконання комплексної контрольної роботи) та оцінкою за екзамен.	